Ч. 98 (14.347). Львів, Вівторок 5. травня 1936. Рочтова оплата оплачена гусьлем. РІК LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло". Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 к. ч. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Засуджені за вбивство мін. Перацького зголосили касацію.

Всі засуджені у варшавському процесі за вбивство мін. Перацького, крім Я. Чорнія та Я. Рака зголосили касацію від присуду апеляційного суду. В суботу 2. травня ц. р. оборонці д-р В. Горбовий та д-р О. Павенцький інтервеніювали у міністерстві справедливости, щоб засуджених С. Бандеру, М. Лебедя, Я. Карпинця, М. Климишина, Б. Підгайного, І. Малюцу та Р. Мигаля не примішували у святохресній вязниці, але в інших вязницях. В міністерстві справедливости прихильно поладнати цю справу. Тимчасом польська преса пише, як це ми вже повідомляли, що Ст. Бандеру в 6-ма підсудними відвезли до вязниці у Святому Хресті, інших до Равіча, до Фордону і до Львова. З цього виходить, що заходи оборонців покищо не увінчалися успіхом.

З початком травня обор. д-р Горбовий вніс в імени Д. Гнатківської та М. Лебедя прохання до апеляційного суду у Варшаві, щоб суд дозволив на їх вінчання.

ПЕКЛО В АДІС-АБЕБІ.

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. Радіостація брит. посольства в Адіс-Абебі подає, що **центр міста в руїнах; більшість будинків, як почта, церква,** тощо, **спалені.** Вбитий один европейський журналіст і комендант британського амбулянсу, д-р Меллі.

Товпа атакувала двічі французьке посольство. З американського посольства евакуували жінок і дітей. Мужчини залишилися на стійці. Евакуували також персонал турецького посольства. Зревольтована юрба облягла американське посольство, що спонукало посла звернутися до британського з проханням прислати відділ війська для евакуації европейців, які схоронилися в посольстві.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ?

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. Вістка про виїзд негуса заскочила тутешню публ. опінію; уважають, що був це доцільний крок, бо він припинить пролив крови. **Виїзд негуса уважають у Льондоні кінцем зорганізованого опору абісинців та фактичним кінцем війни.**

СПОЛУКА З АДІС АБЕБОЮ ПЕРЕРВАНА.

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. Ще в суботу абісинське посольство заявило, що йому нічого не відомо про виїзд негуса. Річ у тому, що державна радіостація у Адіс Абебі нечинна; вістки доходять лише через радіостацію британського посольства.

ЕВРОПЕЙЦІ БОРОНЯТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 4. 5. Райтер. В Адіс Абебі повна анархія: центр міста зрабований, цісарська палата як також інші найкращі будинки згоріли. На вулицях повно трупів і ранених, якими ніхто не займається. Англійське та німецьке посольство зорганізувало самоходові кольони, що ратують в місті европейців без огляду на їхню національність. Одного пансіону боронить 15-ох европейців. Нім. посольство уфортифіковане. У фр. посольстві схоронилося коло 1500 людей; одна жінка повила дитину. Деякі французи схоронилися на двірці, що не має звязку з посольством і там бороняться проти нападів банд грабіжників.

ФРАНЦІЯ ВИСЛАЛА ВІЙСЬКА ДО АДІС АБЕБИ

ДЖІБУТІ, 4. 5. ПАТ. Заворушення, що вибухли в Адіс Абебі, перекинулися і на інші місцевости здовж залізниці Адіс Абеба-Джібуті. Щоб оминути дальших інцидентів, зокрема, щоб запевнити безпеку двірця в Адіс Абебі (що, як і ціла лінія, належить до Франції), франц. влада рішила вчора вечором вислати 2 сотні сенегальців до Адіс Абеби.

ПОСТАВА ПОСЛІВ.

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. Припускають, що британський посол виїде з Адіс Абеби в хвилині, коли до неї вмашерують італійці.

НЮ ЙОРК. 4. 5. ПАТ. Міністер закорд. справ відмовив заяви про те, як заховається амер. посол після упадку абіс. столиці. Припускають, що до Абісинії пристосує Америка подібно як і до Манджурії, доктрину невизнавання завоювання теритోрії.

Перед виїздом до Джібуті цісар відбув довшу конференцію з брит. послом про положення. Цісар Абісинії не абдикував перед виїздом. Райтер повідомляє, що британський уряд не запросив негуса до участи в засіданню Союзу Народів 11. травня. Також на виїзд цісаря не вплинула рада брит. посла. Єдиним джерелом вісток з Адіс Абеби є тепер телеграми, надавані радіостацію брит. посольства.

МОТИВИ ВИЇЗДУ.

ПАРИЖ, 4. 5. Авас. Гайле Селясіє покинув Абісинію, розуміючи, що вже все втрачене. Він не мав змоги зібрати армію, здібну протиставитись італійцям і вирішив виїхати з краю.

РИМ, 4. 5. Стефані. В останніх днях постали серед достойників у Адіс Абебі великі ріжниці в поглядах на положення держави: одні були за негайним припиненням воєнних ділань, другі за дальшим спротивом. Мобілізаційні декрети не дали висліду, прихильники капітуляції поширили свої впливи. Більшість населення мала вже досить війни. Це й було остаточною причиною втечі негуса.

ПАРИЖ, 4. 5. ПАТ. У ночі з пятниці на суботу рішився негус виїхати зі столиці. Зробив це **він під натиском цісаревої, що визнала це як одиноки вихід супроти переваги італійців та невдачі женевської акції. Перед виїздом велів негус роздати населенню всю зброю та муніцію з державних складів.**

НЕГУСА ПОВИТАЛИ У ДЖІБУТІ З ВІЙСЬКОВИМИ ПОЧЕСТЯМИ.

ПАРИЖ, 4. 5. АВАС. Поїзд з негусом приїхав до Джібуті з припізненням. На двірці витали негуса представники французької цивільної та військової влади; старшини мали ґалеві однострої. Перон та вулиці, куди переїздив цісар до палати губернатора, були окружені подвійним кордоном війська, що віддавало військові почести. Крім цісаря приїхала його жінка, наслідник престола та коло 30 достойників. Гайле Селясіє відмовив всяких виянснень та просив представників франц. влади усунути репортерів.

ПЕРЕД ЗДОБУТТЯМ АБІСИНСЬКОЇ СТОЛИЦІ.

ВАШИНГТОН, 4. 5. ПАТ. Американський посол з Адіс Абебі повідомляє, що **італійські передні стежі є на 18 км. від столиці. Мабуть сьогодні увійдуть вони до міста.**

ПАРИЖ, 4. 5. Авас. На основі останніх інформацій, **італійські незмоторизовані стежі стоять перед воротами Адіс Абеби. До міста не входять, чекаючи на змоторизовану кольону, що нею особисто командує марш. Бадоліо з цілим своїм штабом. Разом зі змоторизованою кольоною іде 150 літаків.**

НЕСПОКІЙ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. В суботу пополудні мін. Іден відбув 5годинну нараду з вищими урядовцями Форін Офісу, розглядаючи всесторонне положення Абісинії.

Серед повені здогадів.

Львів, 4. травня 1936.

Колиб у польському громадянстві був той тонкий змисл відчувати добрі нагоди, в яких можна закладатись, як напр. в громадянстві американському, — то напевне найшлись би тепер підприємці, які робилиб маєток на організації своєрідного тоталізатора: як розвинеться нинішня ситуація в Польщі, що станеться в найближчому часі з урядом, чи і які реформи вплинуть на політичні відносини, чи залишаться старі, чи стануть нові діячі при кермі державної влади?... Стараючись відповісти на ці і їм подібні питання, люди комбінують, догадуються і вигадують найможливіші та найнеможливіші комбінації прізвищ та політичних напрямків. Колиб не те, що не вважаючи на безперечний деякий зріст зацікавлення польського загалу політичними справами всетаки ці справи ще не всилі фасцинувати й фанатизувати, моглоб доходити до палких суперечок поміж пророками, які предсказують зовсім суперечні „цілком певні" речі. Досить сказати, що існують у Варшаві поважні журналісти з добрими звязками у політичному світі, які тверлять, що теперішній уряд настільки зміцнився, що „мови нема" про якунебудь зміну, за вийнятком щонайвище невеликої внутрішньої реконструкції кабінету, — і є також такі, для яких „нема найменшого сумніву", що „зміна варти" прийде зараз після жалібного відсвяткування перших роковин смерти Й. Пілсудського, — при чому одні і другі мають силу переконливих аргументів. Автор цих рядків сидів два дні тому у гурті варш. журналістів, які виписували цілу таблю на всі можливости: 1) уряд „чистих" полковників, 2) уряд полковників з відхилом до ендеції, 3) уряд полковників з відхилом до господарських кол Левятану, 4) уряд „чистих направячів", 5) уряд „направячів" з відхилом до ППС та 6) уряд „направячів" з відхилом до полковників. І на кожну таку комбінацію — фірмові прізвища.

Очевидно, що таке сплетництво — неповажне. Неповажними є поголоски, що взаємно себе виключають і неповажною є манія деяких польських часописів (як напр. полудневий ендецький щоденник „Ґонєц Варшавскі"), які **мусять** щоденно дати якусь „політичну сензацію", а не маючи її — видумують. Але поважна є політична ситуація, серед якої взагалі можлива така оргія „крізових" поголосок: зродило її гостре суперництво ідеольогічних течій та боротьба осіб і гуртів, — і сам цей факт не є плодом фантазії людей, що **не мають нічого кращого до роботи,** тільки це факт з „дійсної дійсности".

Неповажними можуть бути часописні „пробні бальончики" про здогадну зміну ріжних міністрів і воєводів. Але поважним політичним явищем є вже напр. стаття такого чільного діяча післятравневого табору, як гол. ред.

„Курієра Поранного" пос. Войтіх Стпічинський, який виступаючи проти часописної „страхольогії" і „зрогандії", що збільшують нервовість краю, взиває „замкнути період розрахунків і політичного роздору" та впевняє, що „чинники, покликані приймати рішення, є свідомі того, що у муці безділля зростає патріотична енергія найкорщих в народі, і доцінюють, як дуже та енергія потрібна краєві..." Ось тут уже вихідна точка для здогадів; хто це ті „найкращі в народі"? Таку вихідну точку творить теж стаття поважного варшавського тижневика „Наруд і Паньство", що є наче офіціяльним органом „направячів" (членів колишнього „Звйонзку Направи Ржечпосполітей"), який заявляє, що „дозріваючі віддавна зміни в укладі внутрішніх сил — вийшли в стадію вияву". Які сили, який вияв?! Вкінці напр. такі факти, як участь санаційного Легіону Млодих у першотравневому варшавському поході, як радикалізація санаційного професійного ЗЗЗ, як номінація б. посла Окуліча, редактора ліберально санаційного „Курієра Віленьского", шефом пресового бюра при президії ради міністрів, себто керманичем пресової політики уряду, — все це такі факти, які спонукують до думок, здогадів і коментарів на цілком реальних підставах.

У політиці нічого нема нельогічного. Це не значить, що льогіка політичних подій виключає несподіванки. Навпаки: у політичній системі, в якій величезну ролю грають котерії і боротьба котерій — несподіванки є одним із найреальніших моментів, що їх слід брати під увагу. Однак, залишаючи на боці той елемент несподіванок, можна сьогодні твердити з тією найбільшою міркою імовірности, яку дають факти, що центр польських державних проблем лежить сьогодні у двох ділянках: 1) політичній диференціяції санаційного табору і 2) розвязуванні проблеми безробіття, мабуть у злуці з проблемою збільшення військово-оборонної здібности держави. Кристалізація різних течій у санаційному таборі буде мати тоді найбільше практичне значіння, коли проявиться на парляментарному терені. Тому слід сподіватися, що з цього боку цікава буде вже найближча надзвичайна сесія сойму, яка нібн має бути скликана під кінець травня. Чи станеться це вже за кілька тижнів, чи за кілька місяців, все одно закінчення періоду „безпартійности" сойму і офіціяльний чи неофіціяльний поділ сойму на клюби з виразним соціяльно-політичним обличчям — зактуалізує питання необхідних коректур в істнуючому устрою (виборча ординація, організація парляментарних установ). Одночасно практичне вирішування справи безробіття виявить не тільки соціяльну програму уряду, але й ті сили, з якими уряд у цій матерії вступить у тіснішу співпрацю.

В обличчі тих суттєвих справ — справа персональних комбінацій другорядна. Жонглювання прізвищами все має посмак сензації; але ми на сензації не летимо.

З недолі української кооперації на Волині.

Нова загроза для Районових Молочарень.

Волинь, квітень 1936.

Недавно Юрій Волинець писав у „Господарсько-Кооперативному Часописі" про недолю української кооперації на Волині.

З хвилиною, як не стало Ревізійного Союзу Українських Кооператив на Волині, кожний покликаний і непокликаний до того вважає, що має необмежене право „опікуватись" нашими кооперативами. Ось Вам кілька нагих, правдивих фактів:

У лютому й березні посипалися письма старости в Луцьку до українських молочарень з наказами негайно припинити діяльність тих підприємств, бо, мовляв, будинки невідповідні, бо пляни не затверджені, хоч у дійсности українські молочарні мають найкращі приміщення зпоміж усіх приватних і польських молочарень.

У Р. істнує українська молочарня, яка розвивається правильно та працює на загальне вдоволення й користь рільників членів уже від 1930 р. В 1935 р. обєднувала вона 5 сіл, пересічно денно доставляє до неї молоко 170 членів від 248 коров. Загальна достава річно до молочарні 465.653 л. молока. Члени-доставці діставали пересічно річно за одну літру молока 10—12 сот. Видно, що члени-доставці були з ціни і з цілої господарки молочарні цілком вдоволені, бо достава молока зросла на 36 відсотків, більше як на третину в порівнанні з 1934 р. І ця молочарня дістала зі старостива приказ припинити діяльність. По одержанні такого приказу збирається делегація з усіх станиць і 20 км. мандрує до старостива із запитом, чому воно приказує припинити молочарню, коли це один з кращих льокалів у цьому містечку? В старостві виразно ставлять вимогу, щоб перенести молочарню 5 км. від теперішнього осідку, до місцевости Копачівка, де є майже самі поляки.

А в майбутнім місці осідку молочарні йде підготовча праця. Винаймають льокаль з трьох кімнат, звозять лід, а дорожник (самоврядний службовик), який там працює, майже щодня їздить до Луцька довідуватися, коли вже нарешті влада прикаже українській молочарні перенести увесь свій тяжко зібраний і жертвований одиницями маєток до нового місця осідку? Всюди чваняться, що і влада і їх Ревізійний Союз прикажуть українцям передати молочарню враз з машинами та цілим майном до їхнього села.

Нема ніяких господарських підстав до того, щоб побіч української творити ще польську молочарню. Одначе делегації дають добродушно до вибору: або замкнення, або перехід — зі всім майном — до польської молочарні. Колиж селяни побачили, що тут не йде про господар-

---

о. О. ПРИСТАЙ. 14

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

На мекадунській парохії, як я вже згадував, були від самого її заснування тільки мадяро-руські парохи-місіонарі, здебільшого змадяризовані. Я мав щастя чи нещастя бути першим з галицьких священиків. Наші лемки, вислухавши Служби Божої і проповіді, зідхнули глибоко й з полекшою. Мовляв, давно-давно, бо ще у Старому Краю мали ми таку гарну відправу. Зате мадярські русини посумніли. Мій галицький напів підчас Служби Божої був для них смішний, навіть трохи дикий. Їх мадяроруські священики мали своєрідний напів, інакше читали св. евангеліє, а проповіді виголошували мішаною старославянсько-словацькою мовою. Отже „розлука" була велика, бо я проповідував, на думку мадяроруських русинів зі Спиша, по українськи, чи пак по пільськи[1]). І справді, не багато з них розуміло мене.

Галицькі лемки звернули мені увагу, що спишські земляки невдоволені з моєї відправи. Особливо прогрішився, на їх погляд, превелебний пан підчас каджения. Бо я кадив, згідно із звичаєм в Галичині, вівтар, намістні образи й нарід. Та це ніяк не вистачало для мадярських русинів. Їм треба було ще йти попід одну церковну стіну й кадити її, потім попід другу, аж до головних входових дверей. Мій великий „шкарт" — знехтування стін, уважали вони попросту за святотацтво. Я не подобався їм, а це означало, що парох повинен забиратися з парохії і шукати собі іншої.

Та не лише в церкві, але й поза нею не вмів я говорити. Ось пішов я до крамниці свого мадяроруського парохіянина. Застав його жінку й сказав по нашому, щоб дала мені пачку сірників. А вона просто з мосту відрізала мені:

„По пільскі не розумім!"

Колиж я зажадав по їхньому „шпички", то купчиха розсміялася на ціле горло, аж склянки забренькотіли на полицці. Бо я повинен був сказати „мечки"[2]) або по мадярословацьки „шваблики". Який-же з мене превелебний пан, що ніби дуже вчений, а не знає такої дрібниці!... Та не знав я ще чимало іншого, чого довелося мені навчитися аж по довгих роках побуту в Америці. Проте багато речей не знатиму й до гробової дошки.

У свому житті довелось мені пережити пять великих страхіть одно мале. Перший раз я дуже настрашився, маючи щось пять років, коли почув від моєї покійної матінки, що вона привела мене на світ серед зими, в місяці лютім, у стодолі на соломі. Знав я вже, що то значить зима, бо сам іноді бігав босоніж по снігу. Тому, довідавшись, що я примандрував на долину сліз і плачу, не тільки босоніж, але як турецький святий, пронизали моє тіло морозні дріжаки. Я спитав матінки, чи мені було тоді дуже зимно, а вона сказала, що вже в першій хвилині полюбила мене й завинула у свою запаску, щоб я не перестудився.

Страх удруге опанував мене, коли покійний батько заявив мені, семилітньому хлопчикові, що ходитиму до школи вчитися читати, писати й рахувати. Я не міг зрозуміти того, якто можна з якихось значків, написаних на папері, пізнати, що хтось собі думає. Як взагалі розмовлятиму з тими закарлючками, що їх поклав хтось на папері? Також боявся я трохи пана професора, що вчив у нашій сільській школі. Але пригадав собі, що він такий самий чоловік, як мій батько, тільки мабуть бідний, бо замісць газдівського кожуха, мав на собі якусь коротку опанчу. Це розвіяло мою несмілість до нього. На Великдень я вже навіть бачив його у церкві. Як люди співали „Христос Воскрес", він також тягнув за ними; раз навіть помилився і залишився позаду по слові „дарував".

Більшого страху я наївся, як ішов з батьком з Трускавця до Дрогобича, де мав учитися в міській школі. Не боявся я так дрогобицької школи, як тієї беззубої і заслиненої баби, що сиділа десь там біля рогачки. Родичі оповідали нам, дітям, про неї, що її буцім-то мусів кожний поцілувати в руку, хто йшов перший раз до міста. Справдішній страх мав я в день моєї гімназійної матури, а потім, як женився, чи пак як освідчувався моїй майбутній дружині.

Врешті, либонь, останній страх переживав я вже тут, в Америці, підчас моєї першої Служби Божої, коли по евангелію вийшов на проповідницю... Пригадав я собі, як колись у Трускавці, на прохання тодішнього пароха о. П. Кошалкевича, мав я вперше виголосити проповідь, як питомець „третього року". Але там були мої односельчани, наші добродушні газди, газдині й молодь.

Ставши на проповідниці в американській церкві, я побачив перед собою саме панство. Всі мужчини й жінки були в панських одягах, білі комірці, золоті ланцюжки, рукавички, жіночі капелюхи зі струсиними перами, запах перфуми, напудровані обличчя та розмальовані брови й щоки. Гордий і неприродно самопевний вираз тих облич так і питався: „Ану, яку науку скажеш нам?" У молодших панів, схожих на студентів, урядовців або на якихось інших достойників, визирали з кишень грубі звої, очевидно, англійських часописів велитенського розміру. Один з цих особливших парохіян витягнув навіть записник і олівець. Впялив очі в проповідника і вже був готовий записувати зміст проповіді...

(Далі буде.)

—о—

[1]) По польськи.

[2]) По англійськи match (вимовляється „мечч"), сірник.

З Карановичів
СОФІЯ ГЕРОВА
упокоїлася по тяжкій недузі, принявши Найсв. Тайни 19. квітня 1936. в Роздучі. Похорон відбувся 22. квітня 1936. в Роздучі.
В. Й П.

саму ділянку, то заявили Ревізійному Союзові Спулдзельні Господарчо-Заробкових в Луцьку, що не віддадуть своєї молочарні; колиж її влада замкне, то молока і так до другої ніхто з села не понесе. Покищо справа не вирішена.

Лиха доля не минула й іншої української молочарні в Л. Ця молочарня — це вже не мале підприємство, таке як у Р., бо вона в 1935 р. обслуговала 11 сіл. Пересічно в день носило до неї 566 доставців молоко від 991 коров. За цілий рік збула молочарня 1,005.375 л. молока. Ця спілка молочарня приносила великі користи своїм членам, бо висилаючи своє масло за кордон, могла виплачувати своїм членам пересічну ринку вартість 12—14 сот. за літру молока. І цій молочарні видає староство наказ, щоб припинила свою діяльність, бо — мовляв — вона не має будинку. Виїжджає делегація до староства і заявляє, що саме дістала затверджені пляни від варшавського Ревізійного Союзу, що звезла вже 100.000 штук цегли, що хоче приступити до будови зразкового будинку, отже чи в інтересі населення саме тепер молочарню замикати?! На це заявляють у старостві таке: „Побачимо, як перейдуть у вас загальні збори" та радять взяти до Надзірної Ради 5 поляків і 1 поляка на справника управи.

Але де тут тих поляків набрати, коли їх немає?! Війт з поліцаєм увихаються кілька днів перед зборами, щоб докопче тих поляків найти. Нарешті напередодні зборів в год. 9-ій вечором прибігли до управи задихані пани Гонсьори (один з них бувший посол, осадник), щоб їх прийняли в члени. Присутній у цьому часі в молочарні ревізор старається, щоб теперішня управа уступила і зовсім отверто говорить, що треба людей нових, з енергією, ось таких, як напр. Гонсьори.

Пощож те все?! Таж теперішній провід зорганізував цю молочарню, довів її до гарного розвитку і вкінці береться до будови власного дому. Тепер цей провід треба заступити кимінним, бо він — мовляв — уже не має енергії.

Слід додати, що ця молочарня виробляє експортове масло (на експорті хліборобських продуктів хіба залежить теж державі?!), тож треба дійсно доброго проводу молочарні, щоб зуміти повести виробництво та складний розрахунок з доставцями молока. До того треба добре запрацьованих людей.

Інша молочарня (у В.) **має вже будинок, збудований згідно з усіми вимогами та виробляє коло 150 кг. масла денно.** Але 4 км. від неї вибудував пан війт свою молочарню, яка існує вже два роки і виробляє „аж" 10—15 кг. масла денно. Та тут не мають уже що закинути нашій молочарні, тож кажуть, що це є масло жовто-блакитне, часом грозить дехто молочареві і кооперативі грошевими карами, тощо...

Другий рік не мають змоги деякі села цієї волости збувати молоко через свою молочарню, бо роблять їм постійні перешкоди у закладанні збірень. Знову до „волосної" ніхто носити не хоче, бо постійно платить менше на 1—2 сотик за літру.

Недавно дістала ще одна українська молочарня (у К.) письмо зі староства, що воно не затверджує плянів, а в волості дали „з ласки" ще 6 днів на докінчення виробу масла, бо опісля опечатають молочарню. Слід замітити, що ця молочарня має 9 збірень та в 1935 р. переробила 773.000 л. молока. Тепер носить до молочарні пересічно 900 доставців коло 3.000 л. молока денно. Ця молочарня купила вже площу під будову та замовила пляни будови парової молочарні. І знову делегація до староства. У старостві не питали за будинок, тільки спитали, навіщо управі цієї централі у Львові, коли тут на місці обслужили би їх краще? Опісля радили прийти ще за кілька днів по відповідь.

Цікаво, як боронить теперішній „опікун", варшавський Ревізійний Союз, своїх членів, перед адміністраційною владою. З початку взагалі не хотів директор цього союзу говорити з делегацією від союзної кооперативи, опісля заявив, що він не є їхнім адвокатом і нехай самі боронять у старостві. Колиж делеґація вказала на те, що колись наш Ревізійний Союз Українських Кооператив полагоджував кооперативам такі справи, на це відповів директор Понсет, що Ревізійний Союз Українських Кооператив був їх „няньою", але теперішній Ревізійний Союз не буде.

На закінчення треба додати, що українські молочарні на Волині приносять більшу користь селянству від інших молочарень, в яких урядує неукраїнський „зажонд". Наші молочарні краще платять, бо ведуть дуже ощадну господарку. Члени управи наших молочарень брали часто смішно малу винагороду, часом тільки 5 зол. місячно і то за важку свою працю. Тепер, коли молочарні розбудувалися і працюють з користю для населення, то відразу находяться нові численні „презеси", які хочуть дістатись до управи за всяку ціну. Користи з цього не буде, бо селянство не має і не може мати до них довір'я. Тому ціле молочарство буде підупадати, замість того, щоб розвиватися; селянин до тих „жондових" молочарень молока не понесе і ніхто його до цього не змусить.

Коли знищення є святе?

В Катовицях відбулася 2. ц. м. велика патріотична парада для вшанування 15-ліття вибуху горішньо-шлеського повстання проти Німеччини. На маніфестації приїхали з Варшави ріжні урядові достойники з ген. Ридзом-Смиглим, що виголосив промову. Відбулася велика дефіляда, в якій взяло участь кільканадцять тисяч осіб, а крім того відкрито окрему *повстанчу виставу*, в якій зібрано коло 10 тисяч ріжних експонатів, що торкаються цього повстання.

Особлившу увагу звертав на цій виставі відділ *деструкційних експонатів*. В часі від 3. травня до 6. червня 1921. р. окремі повстанчі відділи знищили залізничі стації, мости, магазини німецької зброї і т. п. та причинилися до успіху повстання. Крім предметів у салі находиться вирізки з німецької преси про висаджування в повітря ріжних обектів, прикази і голоси польської преси та фотомонтаж з усіх знищених обектів числом 23.

Найцікавіший зі всього мабуть напис, уміщений на стіні великими буквами: *„Дзєло знищеня в добрей справе єсть свєнте, як дзєло творженя"*. Крім того на виставі є мапа всіх місцевостей, де працювали деструкційні відділи.

З польської преси.

„Не можемо згодитися".

Це п. М. Піщковський, публіцист із санаційно-ендецького табору у Львові, не може згодитись на тези п. Артура Ґурського, предсідника Інституту літератів у Варшаві, що їх він поставив у статті під наголовком „Українська справа" у квартальнику „Мархолт" (найновіший том за квітень). Якіж це тези, що жахом наповнили львівського санаційного ендека? Обурює його віра п. Ґурського в те, що повстане Українська Держава. Але не менше жахають його і такі річи, як: народні державні школи з українською мовою та українськими підручниками, такі самі середні українські школи, справедливий поділ стипендій між поляками та українцями у високих школах, опіка над українським письменством, музикою і пластикою, державна допомога для українського театру й опери, введення щоденних авдицій в українській мові у львівськім радіо, доброзичлива адміністраційна і скарбова політика супроти українських господарських інституцій до держання осад на українських землях, дозвіл для українців купувати землю при парцеляції польських маєтків у Галичині і нарешті створення українського університету у Львові.

П. Піщковський аж пищить зі страху, щоб то було, якби це все дати українцям. Йому здається, що якби дати українцям ті елементарно-політичні права, то це страшенно зміцнило би їх аспірації до власної державности. Тому п. Піщковський називає тези п. Артура Ґурського такими небезпечними, що подібних „ще ніхто досі не відважився кинути у публичній дискусії".

Наївна людина, що забула про поступки і почування поляків з часів займанщини!

Іґноранція чи зла воля?

Під таким наголовком помістив консервативний „Час" статтю у ч. з 4. травня ц. р. Говориться в цій, на загал розумній, статті про нову уніфікаційну „обрусітельную" політику Москви на мовно-українському терені. Автор головно покликується при тому на працю проф. Р. Смаль-Стоцького, що вже була зреферована своєчасно в „Ділі". Тому просто з дива не можна вийти, чому при кінці статті автор ні сіло ні пало напав, і то в найординарніший спосіб на УНДО за те, як воно, мовляв, сміє в цьому моменті уладжувати поїздку до Харкова і там бити поклони перед большевицькими комісарами?! Хоч автор при цьому покликується на цитату з „Громадського Голосу", але всеж не може аж так далеко йти іґноранція в українських справах.

Адже поїздка пп. Луцького, Павликовського та інших відбулася ще в 1928. р., при тому вони їздили до Харкова, як кооператори, а не як члени УНДО. Зрештою, чи не їздили до Совітів польські парляментаристи, ось хоч би редактор такого близького до „Часу" „Слова" — п. Мацкевич? І щож з того? Чи і п. Мацкевич має бути симпатиком большевиків?

Очевидно, ми при такій самій „добрій" волі та знайомости справи, які видно у „Часі" могли би з такою самою слушністю зробити і п. Мацкевича прихильником большевиків як автор представляє пп. Луцького, Павликовського та все УНДО.

Найприкріше вражає, що такі нечувані інсенітиці помістив такий самий „Час", що порівнюючи ще найбільш толерантно ставився до українців зі всіх польських політичних партій та, здавалось, найбільше цікавився українською проблемою.

Посуджувати УНДО, і саме теперішне, у пробольшевицьких настроях — справді рекорд іґноранції або злої волі!

Перемога націоналістів

у ЄГИПЕТСЬКИХ ВИБОРАХ.

КАІРО, 4. 5. ПАТ. З вісток, які прийшли вчора в год. 23., обчислюють, що **націоналістична партія Вафд дістала 80 до 85 відсотків усіх мандатів.** З Александрії вийшли самі вафдисти.

КАІРО, 4. 5. ПАТ. Вафд здобув 90 мандатів у 70 округах; вислід виборів у 80-х інших ще невідомі. 7. ц. м. виберуть сенат. 8. ц. м. збереться новий парлямент на присягу, а 9. ц. м. відчинять перед ним коверту з листою реґентційної ради.

Загальний спис населення в СССР.

„Правда" та інші большевицькі часописи з 29. квітня ц. р. оголосили постанову ради народніх комісарів, що одноденний спис населення в цілому просторі СССР відбудеться 6. січня ц. р. Постанова обіймає організаційні вказівки, як переводити спис, зразок формуляра і засаду, як організувати комісарів, інструкторів та контрольорів, які будуть переводити спис. За переведення спису відповідатиме начальник статистичного уряду Госпляну. „Правда" підкреслює у вступній статті ріжниці між теперішнім формуляром і формуляром спису населення в 1926. р. Теперішній формуляр не має рубрики про клясову приналежність і самого терміну „кляса", зате обіймає подробиці про освіту большевицьких громадян. Крім того має рубрику „релігія". „Правда" підкреслює велитенські труднощі при переведенні спису населення, до якого треба притягнути міліон письменних чи пак культурних людей.

Виборча перемога французької лівиці перейшла всі сподівання.

РОЗПОДІЛ МАНДАТІВ.

ПАРИЖ, 4. 5. ПАТ. Міністерство внутр. справ подає на основі останніх даних ось які вістки про розподіл 614 мандатів: комуністи дістали 73 мандати (дістали 62 нові), комуністи диссиденти 10 (втратили 1), соціялісти 146 (зискали 49), соціялістично-республиканське обєднання 26 (втратили 19), соціялісти незалежні 9 (втратили 12), радикали соціял. 115 (втратили 43), радикали незалежні 31 (втратили 34), ліві республиканці 83 (втратили 16), людові демократи 23, республ. демократ. союз 22 (зискали 12), нема ще вісток про 4 мандати.

Ліві партії мають разом коло 375 голосів у новому парляменті, хоча не знати, чи прилучаться до них коло 40 радикальних послів, вибраних проти людового фронту. Створення нового уряду буде звязане з трудніощами. Авас стверджує, що перевага лівиці перейшла найсміливіші передбачування. Радикали втратили понад 40 мандатів на користь комуністів і соціялістів, втрати центрових груп менші; одинока правиця затримала свій стан посідання.

375 ЛІВИХ ПОСЛІВ ПРОТИ 238 ПРАВИХ.

ПАРИЖ, 4. 5. ПАТ. „Евр" уважає, що лівиця матиме у палаті послів абсолютну більшість 375 послів, а саме: 71 комуністів, 10 комун. незалежних, 145 соціялістів, 25 членів соц. унії, 9 незал. соціялістів, 115 радикалів. Права опозиція матиме лише 238 послів: 10 консерватистів, 23 людових демократів, 90 членів республ. федерації, 83 правих республиканців, 31 радикальних республиканців, 1 бонапартиста.

ПЕСИМІЗМ ПРАВОЇ ПРЕСИ.

„Матен" припускає, що новий парлямент не матиме тривкої більшости. „Евр" уважає, що причиною перемоги лівиці був страх мас перед фашизмом; найгірше випали вибори для полк. де Ля Рока. „Ле Жур" бідкається, що вислід виборів перейшов найбільш песимістичні припущення. „Амі дю Пепль" називає вчорашню ніч жахливою. „Хвиля революції заливала нещасну країну" — пише він. „Ле Віктуар" обвинувачує орґанізацію „вогненного хреста", що мобілізацією з 6. лютого 1934 заляк[а]ла робітничі маси маревом протиреспубликанської реакції.

ХТО БУДЕ ПРЕМІЄРОМ?

„Фіґаро" пише, що шефом нового уряду міг би стати або теперішній голова радикальної партії Даляліє, або один з провідників соціялістів, а це Блюм або Вінсен Ніріоль; говорять також про Стіґа.

ПРОФЕСІЙНИЙ СКЛАД ПАЛАТИ ПОСЛІВ.

Між 185 послами, вибраними у першому голосуванні є 51 адвокатів, 22 журналістів та письменників, 20 власників реальностей, 13 урядовців, 12 промисловців, 11 хліборобів, 10 лікарів та 9 професорів.

Хаос і дезорґанізація в большевицькому промислі.

Вся большевицька преса з 29. квітня розписується широко про стаханівську акцію. Секретар донецького окружного комітету Саркізов підкреслює, що гірники — здавалось би — виконують добре нові норми праці. В дійсності справа дуже погана і в праці гірників є великі недотягнення. Ще гірше виглядає справа з оплатою праці. Назагал пересічна ставка збільшилась дуже мало. Акордові оплати до нових норм праці є куди менші, ніж раніше. Саркізов стверджує, що є копальні, де робітники заробляють менше ніж минулими роками. Видайність донецьких копалень постійно зменшується від грудня м. р. Саркізов виступає теж проти керівників копалень за те, що вони не зменшують числа вуглекопів. На згадку заслуговує приказ Орджонікідзе про створення кадрів інструкторів у копальнях Донбасу зі стаханівців. В поодиноких трестах має бути 50 до 100 інструкторів і таку кількість службовиків мають усунути з тресту. Праця інструкторів триватиме три місяці. Одночасно в „Комсомольській Правді" появилася стаття „В погоні за рекордами" з гострою критикою нової рекордоманії, до якої довела акція стаханівців. Зі статті виходить, що дирекція фабрик лише напередодні рекордових днів орґанізує якслід працю стаханівців. Опісля знову в копальнях панує хаос і дезорґанізація.

Не знущайтесь над тваринами, а охороняйте їх!

З нагоди розпорядку Президента Републики про охорону тварин з 22. березня 1928. В. Д. З. ч. 36., поз. 332.

Намічений розпорядок має метою охоронити перед знущанням всі тварини, до яких законодавець зачислює крім хатніх живин, також дику і співучу птицю, рибу та всякі живіества.

Головні постанови цього закону находимо в Арт. 2., 4., 5., 7. і 9. з тим, що осуд у цій справі доручений городським (мировим) судам, які до випадків знущання над тваринами мають ставитись доволі строго. Карають такі провини, зокрема при доказаній жорстокости винуватця до 2000 зол., а лише у випадках крайної бідноти заміняють грошеву кару на дошкульний арешт. Кара досягає зарівно власника тварини, як і його наймита, а у випадках, коли знущання допустилася дітвора (Арт. 5), досягає кара батьків або опікунів за недогляд у висоті до 50 зол. Знущанням над тваринами (Арт. 2) вважає закон усякий заподіяний зайвий біль (терпіння) тваринам, а саме не вільно вживати до праці тварин хорих, ранених або кульгавих; бити їх по голові, очах або сікти батогом по сухожилах; перетяжувати вантажем і бичувати, примушувати острахом до надмірного тягару.

Знущається над твариною той, хто вживає теж дошкульної упряжи — хомутів, штовхає тварину патиком попід живіт або в родні части, перевязує телят повязаних або придушених сідлищем, коли везе їх на торговицю або до різні. Тим всім, що перевозять зимою дрова і харч до більших міст, слід пригадати, щоби в лютий час не забували прикривати коні коцами або опанчою-свиткою, бо на це дуже вважають поліцаї і публика, а кари за недогляд перевищають нераз удвоє заробіток з розпродажі харчів чи дров. Не слід забирати з собою до міста псів і покидати їх, бо за це винуватця досягає дошкульна кара; в кожному старостві і громаді є списки псів. Пси, що біжать за фірою, можуть у місті легко загубитись, попадають у гицлівську петлю або здохають з голоду.

Також занедбання опіки над собакою і не постачання їй достатньої кількости відживи і води можна вважати знущанням над нею. Тому утримуючи собаку, слід дбати за всі її конечні життеві потреби; тримати в охайних будах, хоронити перед холодом і надмірною спекою, дати привязь довгу на довгому дроті — для необхідного руху собаки. Купати її в річці. Карі підпадає теж по приписам наміченого закону солтис, війт або поліцай за недогляд, коли побивають псів, покусаних скаженою собакою. На доручення влади, коли треба вбивати собаку, слід зробити це людяно; найкраще вистріляти або витроїти ціянком потасу або стрихніною.

Карам підпадають теж сільські знахорі за виконування на тваринах варварських, жорстоких практик. У випадках занедбання належного лікування тварин, зокрема в хоробах болючих (ранах, кульгавих), а то ще й вживання таких тварин до праці (Арт. 9), може влада доручити примусове лікування на кошт власника — ветеринарним лікарем, віддаючи тварину в опіку другій особі, до якої матиме довіря. Щоб обминути ці всі прикрі наслідки, слід нам дбати за належний догляд і охорону тварин і людяну поведінку з усіма живинами, які Провидіння віддало нам до вжитку чи прикраси нашого життя. Нашу дітвору слід виховувати в пошані і любові для всіх живин, а випадки знущання над ними і варварства, як вибирання яєць і молодих з птичих гнізд тощо, безпощадно караймо.

Та не слід думати, що не вільно також вигублювати шкідників у господарстві, як комахи (насікомі), або хижаки, як дики, лиси, ласички, миші, щурі тощо; але вигублювати їх людяно, без знущання над ними. Хижаків не слід ловити у пастки, але стріляти; миші і щурі троїти або зловивши, забивати їх. Хрущі, заки їх поїла птиця (по стрясенню з дерев) спарити. Новонароджені котята або песята — якщо не маємо для них гарного відбориа, краще потопити, ніж множити сільських нуждарів. Завязаних у старому мішку обтяжити каменем і кинути в глибоку воду; не кидати їх на струю, з якої вони рятуються, опісля страждають, гинуть із голоду в кущах.

Не слід ловити диких птичок на сильця, не поневолювати наших співаків: соловейків, жайворонків, перепеличок, які у неволі страждають, а перепелички розбивають собі лобики об клітку, підстрибуючи.

Не треба думати, що ніхто не бачить нашого варварства. За тим всім стежить чутливе око членів „Ліґи охорони тварин", розкиненої по містах всього краю. Президентом наміченої „Ліґи" на Східну Галичину є наш адвокат д-р Лучаковський у Львові, б. радник вищого суду. Запити і повідомлення спрямовувати до канцелярії „Ліґи охорони тварин", Львів, вул. Оссолінських 13. На бажання назвище дописувача буде закрите і невиявлене нікому.

Записуйтеся в члени „Ліґи охорони тварин"!

Д-р Маріян Стахурський.

—o—

СВЯТО ВЕСНИ.

„Не пускайте дітей на сцену" — чуємо нераз голоси строгих педагогів, мовляв, навчаться там лиш кокетерії і неприродних манер. Так, може і є в тім дещо правди, але тільки тоді, коли малим акторам дають ролі тяжкі, повні патосу і штудерних жестів, коли вводять у незрозумілі для діточої душі почування. Тоді дійсно навіть зверхній успіх приносить дитині шкоду. Бо дитина мусить і на сцені залишатись у своому елементі і почувається вона добре лиш у таких вокальних, музичних чи танкових ролях, які входять в обсяг її розуміння.

І тоді не лякаймося, що прилюдні пописи можуть принести шкоду молодому характерові, навпаки: вказане є, щоб молода ґенерація привикала ставати перед осуд чужих людей та вчилася володіти собою, виставлена перед холодне обличчя критики.

Та мають „діти на сцені" теж своїх гарячих прихильників, свою сердечну публику, яку очаровують своєю щирістю й безпосередністю і приносять їй зворушливу насолоду. Тому то діточий театр тішиться у всіх культурних краях світа великою популярністю, а його публика це одна велика радісна родина. Наші діти мають змогу лиш десь колись показатися на великій сцені, але коли вже усміхнеться їх це щастя, тоді їх виступ це справжня атракція для старшого й молодшого нашого громадянства.

І саме на *середу, дня 6. травня ц. р. в год. 4 попол. у салі театру Ріжнородностей*, готує для нас дівоча школа Р. Ш. ім. Б. Грінченка глибоку змістом й повну сонячних настроїв сцен. виставу Василя Софронова п. з. „Свято Весни". Прегарні й оригінальні у своїй композиції танки до музики Чайковського і Лісовика укладу Оксани Федак-Дроговирецької, яка як відомо є не тільки одиноким у нас дипльомованим учителем ритмічної руханки методою Далькроза, але й знавцем мистецької хореографії, — перенесуть нас у світ чарівної казки на „Золоту Поляну" серед розспіваного зеленого бору.

М. Пастернакова.

Свячене у Львові.

ТРАДИЦІЙНЕ СВЯЧЕНЕ В МАНАСТИРІ СС. ВАСИЛІЯНОК.

Комітет будови церкви СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95, уладив традиційне спільне свячене в неділю 3. ц. м. в год. 6. пополудні. В салі манастиря СС. Василіянок засіло коло 200 громадян і громадянок Вульки. Між гістьми було коло 10 священників і Преосв. Кир Іван, що відправив молебен і поблагословив Божі дари. Голова Комітету о. крил. Ю. Дзерович привітав гостей, покрема Преосв. Івана, і подав до відома, що плян будови церкви тепер переробляється, бо магістрат не згодився на салю під церквою. Преосв. Кир Іван подякував за побажання і підкреслив, що прийняти обєднує велика ідея будови релігійної і національної твердині. Дальше промовляли: ред. М. Тарнавський від Матірнього Т-ва „Просвіта", о. д-р Й. Застирець, радн. І. Котик, о. прал. Л. Куницький, п. Чорній від Міщ. Братства і п. Кліщ від „Зорі". Підчас свяченого співав хор „Сурма", діти виконали низку національних танків, роздано теж премії. Серед родинної атмосфери приявні провели мало цілий вечір.

СВЯЧЕНЕ НА ГОРОДЕЦЬКОМУ.

3. травня ц. р. кружок Рідної Школи городецького передмістя і кружок Рідної Школи ім. Шашкевича уладили спільне свячене.

У малій салі Т-ва ім. Лисенка зібралося коло 150 запрошених гостей. Свячене поблагословив о. прал. Куницький, що виголосив теж промову. Дівочий і хлопячий хор городецького передмістя відспівав гарно великодні й народні пісні, а учениця 5. кляси нар. школи Гр. Капарник віддеклямувала „Великдень" Івана Франка. Промовляли Преосв. Никита, інсп. Р. Ш. Буде, дир. Мудрик і інші. На побут бідних дітей на селі зібрали 47.65 зол.

На стінах і на столах видніли реклями українських торговельних і промислових фірм.

Свячене закінчилося відспіванням національного гимну.

Комунікат.

Товариство „Вакаційних Осель" подає до відома П. Т. Громадянства, що в тім році висилає свої три оселі (дві дівочі та одну хлопячу) до Миловання та Коршева, кожну на чотиротижневий побут. Повна оплата від дитини 38 зол. Кошта дороги 10 зол. Обі дівочі оселі виїздять на липень, хлопяча на серпень. Зголошення приймають Управи шкіл.

Родичі дітей забезпечені у Суспільній Обезпечальні повинні вже тепер там зголосити виїзд своїх дітей, бо інакше Суспільна Обезпечальня не покриє коштів утримання на оселях.

Виділ Товариства містить рівночасно ось такі рішення:

Загальні Збори, що відбулися 13. березня ц. р. на внесення д-ра Цимбалістого порішили звернутися до всього українського Громадянства з горячим проханням, щоби воно розуміючи вагу ідеї, для якої Товариство вже 31 років невтомно працює і здаючи собі справу з жахливого безробіття, що тепер панує — було схильне зголошуватися на батьків-опікунів найбіднішої дітвори — фундуючи їй місця на оселі. Зголошення приймає скарбник Товариства інж. Богдан Паньківський, Львів, вул. Чарнецького ч. 26/II.

Цю акцію започаткував вже Вп. д-р Цимбалістий жертвуючи 20 зол. на половину місця, за що Виділ складає жертводавцеві сердечну подяку.

Хто черговий?

В неділю, 10. травня буде збірка на висилку дітвори.

За Виділ Товариства:
О. Бачинська, голова. М. Ліщинська, секретар.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Швайцарський суд у Базель розглядає справу нім. журналіста Веземана, якому закидують, що він схопив на нім. територію нім. емігранта, журналіста Бертольда Якоба.

Палестинські араби страйкують дальше, дарма, що емір Керавку (Трансйорданії) радив їм перервати страйк.

Австрійський уряд доручив Франції, Англії, Італії та Німеччині меморіял з поясненням мотивів австрійського закону про обовязкову публичну службу.

Італійський уряд погодився на переговори у справі ремілітаризації Дарданелів.

У столиці Чіле комуністи знищили на 1. травня націонал-соціялістичні прапори на німецьких склепах; префект перепросив німецького амбасадора.

У Чернівцях арештували кількох гімназистів під закидом комунізму.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку ВП. Пану **Д-рові Олександрові Подолинському,** лікареві у Львові, вул. Потоцького ч. 6, за вміло і щасливо переведену тяжку операцію моєї жінки та незвичайно дбайливу і щиру лікарську опіку підчас її недуги.

Д-р Володимир Залозецький.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили в захристії Успенської церкви: Марійське Товариство Пань 10.— зол., Круціята дітей при Мар. Тов. 5.— зол., п. Бачинська і Зелена 5.— зол.; в Адміністрації „Діла": д-р Лесь Кульчицький 5.— зол. Разом досі зложено 713.— зол.

— **Великі Весняні Студентські Вечерниці** в суботу 9. травня у всіх салях Народнього Дому. Початок в год. 21. Буфет в управі пань. Першорядна музика. 2058 1—2

— **Черче коло Рогатина**. Першорядна кухня дієтетична на маслі під умілою кермою Ів. Ліськевичевої з Ямного в домі п. Гладуна Ст. — поручає обіди й вечері, добру каву й домашні тіста — від 10. травня ц. р. 2027 3—3

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3**. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Товариський зїзд.** Усіх товаришів, які складали іспит зрілости у травні 1926 р. в філії української державної гімназії у Львові просимо приїхати на зїзд у вівторок **26. травня ц. р.** у Львові. **Комітет мусів пересунути зїзд з 19. на 26. травня з причин від себе незалежних.** Програма зїзду: 7.45 рано сходини всіх товаришів у філії державної гімназії при вул. Пекарській ч. 19; в год. 8-ій богослуження і після того поворот до гімназії, спільний обід з Вп. П. Професорами, опісля спільна фотографія. Зголошення і 10 зол. на кошта участи слати найдалі до 12. травня ц. р. на адресу: **о. проф. д-р І. Гриньох, (ч. тел. 289-71), вул. Супінського ч. 21. у Львові. За комітет: о. проф. д-р І. Гриньох, М. Дяків і м-р М. Хомяк.** 2042 3—3

— **Проба хору Т-ва „Львівський Боян"** відбудеться — з уваги на концерт Л. Колессівної — не 5., але 12. травня ц. р. **Виділ.** 2059

— **Харчівня Товариства: „Клюб Українських Емігрантів", пл. Бернардинська 2/I. м. 2.** видає щодня снідання, обіди і вечері. Постійно українські борщі й інші українські страви. Приймає замовлення на ширші сходини комерси, равти і т. п. Буфет під управою фахового кухаря.

— **Вистава народнього мистецтва в новочасному** нутрі отворена щодень від 9 до 14 і 17—19 год. в салях міського музею артистичного промислу (вул. Гетьманська 20).

— **Вистава УСС в Тернополі** при філії УКТОДІ відбудеться в неділю, 17. травня ц. р. в 12 год. вполудне в домівці Української Бесіди при вул. Міцкевича ч. 5.

— **Концерт Любки Колесси** відбудеться нині у вівторок 5. травня в год. 20.15 в салі Польського Муз. Т-ва, Хорущина 7. Нечисленні ще білети набувати в магазині нот Г. Сайфарта, вул. Академічна 6. і вечором при касі.

— **Унормування службових відносин учителів наших приватних шкіл.** Т-во „Рідна Школа" у порозумінні зі становим Т-вом учителів середніх і вищих шкіл „Учительська Громада" у Львові виготовило проект правильника, що нормує службові відносини учителів рідношкільних середніх і вселюдних шкіл. Президія Т-ва „Рідна Школа" на своїм засіданні 27. квітня ц. р. затвердила цей службовий правильник і після затвердження його Головною Управою Р. Ш. в травні ц. р. він буде обовязувати у рідношкільних заведеннях. Рівночасно Т-во „Учительська Громада" звернулося до Митрополичої Ординаріятської Шкільної Ради у Львові, Епископських Ординаріятів у Перемишлі й Станиславові та Виділу Українського Інституту для дівчат у Перемишлі з проханням виготовити для учителів своїх шкіл аналогічний службовий правильник, предкладаючи від себе готовий проект такого правильника. Є оправдана надія, що з початком нового шк. року тобто з днем 1. вересня ц. р. будуть службові відносини учителів усіх наших приватних шкіл з правної сторони управильнені.

Від 1. травня
Бюра Адмін. „Діла"
відчинені від 9-ої рано до 6-ої вечір.

— **Коли пічнуться шкільні ферії?** Міністерство освіти приготовляє розпорядок у справі закінчення шкільного року. Як зачувати, початок шкільних ферій визначено на 22. червня, а не 15. червня, як це практикувалось досі. Але шкільна молодь не може нарікати, бо новий шкільний рік зачинається аж 3. вересня ц. р.

— **Вдовича рента.** Заведення суспільних обезпечень вияснює, що до вдовичої ренти має право вдова по небіжчику, що брав інвалідську або старечу ренту, або по обезпеченім, що не користав до смерти з ренти, але перебув бодай 5 літ в обезпеченні. Вдовичу ренту устійнено на 3/5 ренти, до якої обезпечений мав право в часі смерти. У випадку, коли претенсію до ренти зголошено по році від смерти обезпеченого, виплачується ренту найбільше за останній рік. Право до вдовичої ренти передавнюється після 5 літ від смерти обезпеченого.

— **Полекші для дрібних рільників.** Міністерство скарбу, бажаючи влекшити дрібним рільникам сплату маєткової данини за цей рік, позволило, щоби вплати до рук делегованих урядовців побирати без відсотків. Подібну полекшу признано платникам, що зголошуються безпосередньо до каси скарбового уряду.

— **Тиф десятькує голодних селян.** У селі Лопянка пов. Долина пошесть пятнистого тифу забрала вже 26 жертв зпоміж наших зголоднілих селян. Причиною пошести тифу страшна нужда і погані гігієнічні умовини життя наших селян.

— **Загальні Збори „Скали".** В Станиславові відбулися Загальні Збори централі „Скали". Зі звідомлень виходить, що „Скала" має 187 читалень. Більшість цих читалень істнує тільки на папері. Всього 57 з них передплачує „Правду"

(49 заплатило передплату) і 9 „Нову Зорю" (4 заплатили передплату), себто партійну пресу УНО. Дотеперішний голова „Скали", пос. д-р І. Волянський, отворивши Загальні Збори, покинув салю нарад. Новий виділ „Скали" такий: д-р Богдан Недільський голова, дир. Григ. Замори ка заст. голови, д-р Л. Голіятий секретар, інж. В. Зубрицький заст. секретаря, дир. Т. Мартинець — скарбник, о. В. Микитюк заст. скарбника; виділові: Ом. Гординський, о. І. Лучик, В. Маковський, д-р О. Назарук, д-р А. Перегінець, Сев. Снігурович.

— **Болгари Шевченкові.** З нагоди 75-ліття смерти Т. Шевченка „Словянська Беседа" в Софії влаштувала 25. м. м. урочисту академію. Ректор університету проф. д-р Михайло Арнаудов (ученик й наступник Івана Шишманова, зятя М. Драгоманова) прочитав реферат на тему „Тарас Шевченко й Болгарія". Петро Райчев, тенор болгарської народньої опери, співав українські пісні, член народнього театру Володимир Трендафилов деклямував поезії Шевченка, найліпший болгарський мужеський хор „Гусла" під проводом Асеня Дімітрова виконав ряд українських і болгарських народніх пісень.

— **„Тарас Бульба" на київській сцені.** Київський театр опери й балету приготовляє виставу опери М. Лисенка „Тарас Бульба", очевидно в совітській переробці. Поет Максим Рильський працює над новим текстом опери. Над новою музичною редакцією опери працює композитор Л. Ревуцький, над орхестрацією композитор Б. Лятошинський.

— **Нова праця доц. В. Січинського.** В черговому 12-му томі чеської технічної енциклопедії під гаслом „Зрубові будови" („Srubove budovy") уміщено більший огляд д-ра Володимира Січинського про деревляні зрубові будови у словян. Крім загального огляду деревляного будівництва з погляду історично-мистецького, автор подає відомости про таке будівництво у Польщі, в Україні, в Росії і Чехословаччині. Стаття займає місце 8 шпальт дрібного друку та ілюстрована 10 ілюстраціями автора в тексті і одною таблицею з репродукціями 4 дереворитів інж. Й. Ржержіхи. Огляд В. Січинського видано окремою відбиткою разом зі статтею проф. інж. Я. Фідлера.

— **Відзначення В. Касіяна.** Комітет міжнародньої вистави ґравюр на дереві, яка відбулася у Варшаві, присудив відомому українському графікові В. Касіянові почесний диплюм за його мистецькі праці.

— **Зарибнення рік.** Тернопільський воєвідський уряд переводить з весною зарибнення рік ікрою сандача в скількости 1 міліона зерен. Зарибненню підлягають ріки Серет, Дністер, Золота Липа, Стрипа і Буг. Акція йде на кошт арендаторів рибацьких округ у ціні по 1.50 зол. за тисяч зерен запліденої ікри, яку доставляє львівська торговельна палата.

— **Нафтова ропа в Перегінську.** Нафтова спілка в Перегінську, що від січня ц. р. переводить нафтові верчення на терені громади Перегінсько, добула перед кількома днями ропу, що дає сім ваґонів місячно. Спілка приступає до дальших верчень.

— **За довги в земських кредитових товариствах** виставлено знову на ліцитаційну продаж багато земельних маєтків у східних воєвідствах, як повідомляє з жалем польська преса. На ліцитацію виставлено 364 фільварки, між якими находяться маєтки до 20 тисяч гектарів. Продаватимуть старі родові маєтки Потоцьких, Радецьких і ін.

— **Львівська хроніка.** В хем. пральні „Стелля" при вул. Мартина 22-літна робітн. Г. Завуць вилізла на шкляний дах ужити сонішньої купелі. Дах заломився і вона впала з першого поверха, при чому так тяжко потовклася, що її в непритомному стані відставили до шпиталю. — В Пасіках Личаківських повісилася 26-літня Розалія Бобко, посперечавшись з нареченим.

— **Краєва хроніка.** У Станиславові арештовано ем. секретаря суду Курцмана за хабарництво. — В Устіяновій пов. Лісько згоріла загорода Мих. Кіріяка, при чому згинула у вогні його жінка Анастазія, що пробувала рятувати своє добро. — В лісі біля Селиськ пов. Яворів Іван і Дмитро Щепанські вбили гаєвого Івана Петрика, що придибав їх на крадежі дерева. — Над Живцем перейшла сильна градова буря і покрила землю грубою верствою. — У Плазі (пов. Ніско) згоріло 150 гектарів ліса, власність Ґергардта Франке. Згоріли 40—50-літні дерева.

— **Присуд на комуністів.** Окружний суд у Луцьку на виїздовій сесії в Ковлі засудив за комуністичну діяльність 39 осіб на кари від 2 до 5 літ вязниці.

КРІВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 4. 5. ПАТ. Минулої ночі дійшло в ріжних місцевостях до заворушень у звязку з виборами. І так у Бордо кінні ґвардійці мусіли кількома наворотами розгоняти юрбу, яка манїфестувала підчас оголошування виборчих вислідів та арештували 8 осіб. Дійшло до сутичок, в яких побили багато осіб. Ранених відвезли до шпиталю. В Парижі опівночі юрба комуністичних манїфестантів вирушила у напрямі опери, співаючи інтернаціонал. Манїфестанти стрінулися з націоналістами, які співали марсилянку. Одначе поліції вдалося не допустити до крівавих сутичок. Обі групи поліція розігнала не арештуючи нікого. В Марсел невідомі люди стріляли до таксівок і трамваїв, які переїзджали вулицею Республики і париським бульваром. Ранених не було, влада веде слідство. В Ментоні дійшло до сутички у виборчій домівці. Одну особу ранили. Поліція арештувала 6 осіб.

ДВОДЕННІ НАРАДИ ДЕРЖАВ БАЛКАНСЬКОЇ АНТАНТИ.

БІЛГОРОД, 4. 5. ПАТ. Нині рано почалися дводенні наради держав балканської Антанти. Нарадами проводить турецький міністр закордонних справ Ружді Арас, юґославянський премієр Стоядинович, грецький премієр Метаксас і румунський міністр Тітулеску

НЕСПОКОЇ НА ЛИТВІ.

КЕНІҐСБЕРҐ, 4. 5. ПАТ. Литовська преса пише, що у звязку з безупинними неспокоями начальник ковенського повіту видав розпорядок, на основі якого поліція може покликати на необмежений час всіх фізично здібних мужчин, щоб сторожили з метою вдержати лад і порядок. Такі сторожі матимуть зброю і зможуть придержувати підозрілі особи. Неслухняних будуть карати арештом до 1. місяця або гривною до 1.000 літів. Тому, що по селах неспокійно, литовський уряд покликав окремого представника на 5 повітів: олицький, сайсенський, волковиський, маріямпольський і пуцький.

ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ ДЛЯ НЕҐУСА.

ЛЬОНДОН, 4. 5. ПАТ. Нині рано відбулося надзвичайне засідання кабінету, яке первісно скликали, щоб затвердити остаточний текст питань до Німеччини. На цьому засіданні обговорювали положення в Абісинії. Кабінет рішив, що до диспозиції неґуса передадуть англійський воєнний корабель.

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА М. ЛЬВОВА.

Львівський воєвода Бельна-Пражмовський видав розпорядок, який устійнює речинець виборів президента м. Львова на 14. травня ц. р. На денному порядку засідання міської ради є лише вибори президента м. Львова.

(Аґ. Всхуд.)

— **Протижидівські ексцеси** були знову на варшавській політехніці минулої суботи. Студенти християни побили в городі якогось студента, подібного до жида, хоча він був християнином. Бучa перенеслася до авдиторії, де побито кільканацять осіб. В будинку виділу електротехніки побили тяжко студента Ізидора Буха. Опісля більша група громил впала до домівки жидівської „Взаїмної Помочі" і здемолювала її цілковито. Членів товариства, що не вспіли втекти, побито, а одному змасакровано лице до непізнання.

— **Бійка у виленському університеті.** У звязку зі святом 1. травня соціялістична молодь виленського університету зібралася на віче, яке розбили студенти ендеки. Прийшло до завзятої бійки, в якій побито 5 осіб, так що ними занялося ратункове поготівля.

— **Траґічна статистика.** Як обчислено урядово, у Варшаві в місяці квітні ц. р. пробувало відобрати собі життя 100 осіб, з яких 22 померли. В тім самім часі від самоходових випадків було ранених 49 осіб і одна вбита, а трамваї переїхали 33 особи, з яких одна померла. Взагалі від ріжних випадків згинуло у Варшаві 31 осіб.

— **Фотографії на віддаль.** В найближчому часі у Варшаві віддадуть до публичного вжитку перший в Польщі радіотелеграф, що при його помочі можна буде переказувати за границю і діставати звідтам фотографії. Апарат спроваджено з Німеччини. Знимки дуже виразні, так що годі відріжнити їх від знимки звичайної. Можна теж пересилати тексти, писані на машині.

— **Заборонили видавництво.** У звязку з банкроцтвом „Феніксу" і хабарами, які брав видавець „Зон унд Монтаґсцайтунґу", Клебінґер, віденська адміністраційна влада заборонила це видавництво. Клебінґер є за границею.

— **Новий крах асекураційного товариства.** Після „Феніксу" прийшла черга на бельґійське асекураційне товариство „Ля Бельґік Превуаянт" (Провидіння Бельґії). Пасива тва доходять до 40 міліонів бельґійських франків. Слідство викрило, що ця інституція від 1921 р. оголошувала фальшиві біланси, які замісць дійсних страт виказували зиски. Нпр. в білянсі з 1932 р. замісць страти 2.3 міліонів виказали зиск у висоті 2.2 міл. бельґ. франків.

— **Большевики обмежують розводи.** Голова совітської комісії, покликаної до ревізії закону про подружжя і розводи, Зальц, оголосив проект нового закону, що має на меті побільшення приросту населення. Новий закон утруднює зривання подруж. Розводи будуть нотовані в пашпортах і кожний новий розвід буде оподаткований щораз більшими сумами. Проектується теж заборона переривати вагітність, податок для кавалерів і премії для численних родин.

— **Моторові легкопади.** Один французький технік у Марселі зладив новий тип легкопаду з малим мотором, що дає змогу кермувати легкопадом. Досі було багато випадків, що летун, ратуючись при помочі легкопаду, падав до якогось озера, ставу або в інші небезпечні місця, як нпр. на електричні дроти. Новий французький винахід позволяє летунові летіти кілька кільометрів і вибрати корисне місце до осідання.

— **Канал Волга—Дон.** Від кількох літ велися студії над будовою каналу, що має лучити Волгу з Доном. Студії випали корисно і вже виладжують подрібні пляни тієї велитенської будови. На Доні стане шлюза, що дасть збірник води на 40 міліярдів куб. метрів. При помочі спеціяльних ульджень кораблі, які приходитимуть Волгою, піднесуться на 72 метри до штучного озера, а звідси опустять їх на 33 метри до долини Дону. На ріці Доні має станути ще 6 дальших шлюз з відповідними переходами для кораблів, які поплинуть до Озівського моря. Нова водна дорога буде довга 1.100 км. Плянують теж будову трьох великих електричних стацій між Доном і Волгою. Води каналу наводнюватимуть сухий калмуцький степ. Каналом буде переливатися річно 12 міліярдів куб. метрів води з Дону до Волги, щоби протиділати висиханю Каспійського моря, звідки братимуть воду до наводнювання надволжанських просторів.

— **Ріжні вістки.** У Празі арештовано Роберта Андерса, директора місцевої філії „Феніксу". — В Альпах знайшли на скелях Ріґі німецький розбитий літак з тілами двох осіб. Це почтовий літак, що курсував на лінії Франкфурт—Базель. — Суд у Шікаго признав 17-літньому Ів. Назимкові 30.000 долярів відшкодування, які має заплатити один громадянин з Міямі на Фльориді, що переїхав йому автом ногу, наслідком чого її ампутовано.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": *„ЧОЛОВІКИ ВОЛІЮТЬ МУЖАТОК"*.

Сальонова легка комедія з відомою трійкою. Джон Крофорд, що стоїть посередині між двома мужчинами, Робертом Монтґомері, що стоїть посередині між кожними двома жінками, які здибає на своїй дорозі і Франшотом Тон — теж навперемінну щасливим і зневіреним подружим щастям. Дії тут мало, подій майже ніяких, ні співів, ні танків, тільки ввесь час дотепний, іронічний діяльоґ між особами, що відчувають взаємну симпатію і часто не можуть порозумітись через свою гордість, примхи і безглуздий спосіб життя. Европейцеві важко зрозуміти у чому тут уся інтриґа і ті великі конфлікти, коли не пригадає собі, що за американськими звичаями найважніша форма освідчин звернена до жінки, що натякає на подружжя, звязує мужчину словом. Другий момент дуже далекий від наших звичаїв це обовязкова звичка говорити правду у подружжі, навіть якби від тої правди воно мало зараз розбитися. Комедія ця побудована в дусі сальонових пєс Уайльда вся тримається на таких питаннях, що хвилюють її безжурних героїв: „Оженитися чи ні? розвестися чи ні?"

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Дивогляди.

МІЛІОНЕРКА „ЇДЕ ЗАЙЦЕМ".

Минулого тижня поліція Злучених Держав заметушилась: щезла жінка сенатора Дрейпера, бувшого губернатора стейту Массачузетс, ще й міліонерка. Перша думка була: схопили її гангстери, щоб дістати викуп, далі — самогубство. Шукали надаремне. Два дні пізніше капітан англійського пароплаву „Джерзі" повідомив через радіо поліцію, що він найшов міліонерку на свому кораблі... без білету. Пароплав доїхав до Льондону і тут на міліонерку чекали агенти тайної поліції, щоб вислухати тайну її подорожі. Вона сказала: — Я втікла з дому з родинних, особистих причин. Я знала, що чоловік не дозволить мені виїхати до Европи і я рішила втекти остаточно. З тією метою я одяглась як перекупка, взяла в руки кошик з овочами і ввійшла на чердак пароплаву „Джерзі". Моряки думали, що я несу для якогось пасажира замовлені овочі і не зупиняли мене. Я почекала схована, поки пароплав не виплине на повне море. Перший вечір я розмовляла з одною торговицею цвітами. На другий день на кораблі дістали звістку, що я щезла. Я лежала два дні на чердаку на шезльонгу, одягнена в доброє пальто, позичене. Вночі я ховалась між резервуарами з водою, їла овочі і пила молоко, яке забрала в ресторану.

Утеча міліонерки скінчиться прозаїчно. Вона проведе кілька днів у Льондоні, після чого її відішлють назад до Америки вже з білетом І-ої кляси, на рахунок її чоловіка.

КАНДИДАТ БЕЗ СУПЕРНИКІВ.

У Франції є тільки одна така округа, що підчас виборів мала єдиного кандидата. Посол Ізіган, що вийшов із Бретанії, дістав на 12.144 виборців 12.119 голосів. Його виняткове становище пояснюється тим, що на всю округу він єдиний мав матуру. Але саме через те бретонські селяни дивились на нього підозрливо в 1914. р., коли він уперше поставив свою кандидатуру. Вони вважали його інтелігентом, не своїм. Тоді Ізіган занявся годівлею худоби і став дуже популярний. У 1924. р. вибрали його до парляменту. Коли він увійшов туди у шовковім бретонськім убранні і широкім капелюсі, один із послів привитав його як маркіза.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Клопіт з назвою міських вулиць. Копичинці належать до тих галицьких містечок, які ще дотепер не перевели офіціяльного „хрещення" вулиць. Щойно в 1936 р. управа міста дістала наказ з повітового виділу, щоб цю справу помістити на черзі нарад міської ради. Дня 30. березня 1936 р. рада вибрала зпоміж себе комісію з 5-ох осіб (3 поляків, 1 українець та 1 жид), яка мала приготовити проект назв. По кількох засіданнях комісії дістали 52 вулиці та вулички Копичинець назви визначних осіб та подій і — як можна було сподіватися — здебільша з польської літератури, історії та політики. Ледви 5 вулиць названі іменами українських письменників та учених, а саме: 1) Т. Шевченка — бічна коло Народнього Дому; 2) Ів. Франка — на Баворівщині коло читальні; 3) Маркіяна Шашкевича — на Куті; 4) Михайла Грушевського — на Горі коло образу Матери Божої і 5) Бориса Грінченка — на Бетьках коло ліса. Жиди мають 3 вулиці з назвами жидівських визначних осіб. Решта 28 вулиць мають неособові назви, які вказують напрям чи вигляд. Міська рада затвердила проект комісії і здавалося, що справа вже покінчена. Одначе в березні ц. р. справа назви вулиць знову вернулась до ради чи пак до комісії. Це повітовий виділ зажадав, щоб 3 вулицям — чортківській, гусятинській і хоростківській — залишити їх назву, кільком вулицям змінити назву на праведно польську (вор. не „До потока", „До жезьні", але Потокова, Жезьнна), вкінці вулицям, які дістали назви українських письменників (І. Франка, М. Шашкевича і Б. Грінченка) та 3 жидівським надати „назви гісторичне або регіональне, як Траугута, Понятовского і інне". — У справі цієї поправки відбулося дня 29. квітня ц. р. засідання ради. Український радний м-р О. Фірчук поставив внесок, щоб рада прийняла поправки виділу щодо 3 вулиць (чортківської, гусятинської, хоростківської) і щодо зміни назв „До потоку" і т. д. на Потокова і т. д., але зате, щоб не змінювати назв вулиць, які дістали назви визначних українських письменників, які загально відомі і шановані українським населенням. Дивно, що в повітовому виділі дотичний референт не знає ще назв цих письменників та домагається, щоб замість цих назв надати вулицям назви історичних осіб. Одначе на внесок радного Гловацького рада більшістю голосів рішила відіслати цю справу ще раз до комісії для ревізії і запроектування евентуальних змін. Так то тяжко відбувається „хрещення" вулиць міста Копичинець, здається тільки тому, що кільком з них надали українські назви.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Прикра вистава.

Нераз я говорив і доказував: Ліпша половина української нації це жінки. Натерпілись багато більше як мужчини, зіпсувались багато менше, а підчас того як мужчина козакував, байдикував, чи з „хурою" по сіль їздив, тяжко працювала, виховувала діти і очі видивляла за чоловіком. А після тяжкої праці, як вечір насідав на село, вкладала діти спати і бралася за вишивку, рухаючи ногою колиску з наймешним. Добрі, чисті думки її то клалися взорами на полотно, то виливалися в словах та мельодії нової пісні. Велика скарбниця устної словесности і народнього мистецтва майже ціла виповнена творчістю жінки.

Не змінили цього мого переконання навіть останні Збори Союзу Українок і не змінять, хоч би ще раз були такі. Вклад українки в національну культуру прийшов з села, а селянки, чи навіть селяшки найменше винні в тім, що недавно творилося, чи ще, не дай Бог, буде творитися.

Зате сильно захитала моїм переконанням про ролю жінки-українки в рідній культурі „Вистава здобніцтва людовего", що відбувається тепер у Львові (від 19. IV. до 5. V. 1936.).

Вийшов з тієї нагоди катальог, а в нім передмова підписана п. Ал. Пр.

Ал. Пр. — чи не Александер Прусевич — написав там, що вистава зібрала 5.000 експонатів славянських, а „найважніша річ то польські гафти в кільканацяти техніках, зібрані на теренах руских".

Гляньмо на терени: Полісся, Волинь, Поділля, Львівщина, Тернопільщина, Станиславівщина... А далі назви: рукав, вуставка, ковнір, вставки, обрус, плечик, пазуха.

Пішов я на виставу, хоч на вишивках — як воли на звіздах. Але, думаю, цікаво буде поглянути на ті всі славянські шиві, хрестики, мережі, заволоч і т. п.

Хоч як прикро мені, але я мусів признатися ко помилки. Досі думав, що все це наше, українське, в найгіршому разі перетоплене з нас, а тим часом це все загально славянське, а деколи польське, тільки — як казала одна пані — руский хлоп вишивав.

Українські землі мають хіба ту заслугу, що були колискою Славянщини і озером ріжних впливів. Руска хлопка мережала, гаптувала, чи вишивала, але заслуги в тім не має, бо це або загальне, або чужий вплив.

Тому на виставі є багато назв наших сіл чи повітів, багато всяких „вуставок", чи „плечиків", але ні слова про те, що це українська культура — не тільки праця.

І рація. Раз неправда, то нема чого про те писати. „Загальнославянське" „зібране на руских теренах", „свойські техніки" і т. п. найкраще передають фактичний стан включно з тенденцією аранжерів.

Поглянувши на виставу, я захитався у своїх переконаннях.

Одно тільки ще неясне і — може п. Ал. Прусевич пояснив би мені: Чому діти, які зі славянської колиски розлізлися по світовім подвірю, не забрали зі собою своєї власности, а лишили в колисці, щоби нею зручно покористувалася перша-ліпша руска хлопка?!

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — СЯН 3:3 (1:1).

У неділю 3. ц. м. розіграла львівська Україна товариські змагання з українською дружиною Сян у Перемишлі, які покінчилися нерозіграною 3:3. Тому, що обі дружини є цього року в добрій формі, то й не дивниця, що на грищі зібралося понад 1.000 осіб переважно української публики, яка із захопленням слідкувала за ходом гри, що від початку до кінця держала глядачів у великому напруженні.

Хід гри: Сян вибрав грище з вітром і накинув відразу дуже гостре темпо, атакуючи раз-у-раз небезпечно правою стороною; передовсім крайник Турко давав багато праці задам України. Одна з таких акцій у 25 мін. скінчилася гострим стрілом Турка, мяч відбився від вибоїни і понад лежачого воротаря України, який кинувся, щоб його зловити, влетів до сітки. Поволи Україна отрясається з переваги Сяну. Її напад щораз доходить до голосу і по гарній акції Міклош-Скоцень-Петрів цей останній вирівнює у 35. мін. У другій половині змагань Сян знову накидає темпо, а трійка Партика-Суський-Турко переводить кілька направду гарних потягнень, з яких одно кінчиться стрілом Партики з найближчої віддалі і Сян веде 2:1. Тепер приходить до голосу Україна, яка за всяку ціну старається вирівняти. Напад, що з початку грав середньою трійкою, починає грати крилами, одначе центри Краєвського і Вішки виляпує певна оборона Сяну або знаменитий воротар. Щойно у 30. мін. Краєвський стріляє вільного, а Петрів використовує замішання під воротами і стріляє вирівнюючого голя. На змаганнях обох дружин видно втому, тільки один Турко рве раз-у-раз вперед, бо має вільну дорогу тому, що розбитий Пазущак не всилі його задержати. У 40. мін. Олійник завиннює руку і Турко певно стріляє карного. Здавалося, що програна України приключена, але ще один зрив — Скоцень стріляє, мяч відбивається від оборонця і паде в сітку. При стані 3:3 судя Романець відсвистує змагання.

Коли порівняти ці дві наші передові дружини, то слід сказати, що Сян має перевагу над Україною передовсім у бігу і скорше віддає мяч своїм партнерам, завдяки чому гра прибирає дуже скоре темпо. Найкращою частиною Сяну є безперечно напад, передовсім права сторона Суський-Турко; оба ті грачі молоді — передові легкоатлети, перед якими велика будучність. Поміч працьовита, хоч подає на сліпо, оборона грає рішуче за гостро. Воротар певний.

Україна, як усе на виїздах, грала слабше, як у Львові, хоч перевела кілька дуже гарних акцій. Новий набуток Вішка, який уперше виступив в рядах України, заповідається дуже добре.

У половині червня ц. р. Львів буде мати нагоду оглядати відплатні змагання цих дружин на ювилейнім святі С. Т. „Україна". Слід надіятися, що обі дружини по совісним тренінгу найдуться у цім часі вже в повні своєї форми.

ЛЬВІВ. **Україна II — Віс 2:1.**

ЛЬВІВ. **Україна III. — Віс II. 2:2.**

Змагання товариські з львівськими німцями, в яких і друга і третя дружина України вийшла з добрим вислідом.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ТЕРНОПІЛЬ. **Єгуда — Поділля 4:0 (2:0).** Відплатні змагання Єгуда вирішила у свою користь. Напад Поділля в перцій половині поважно загрожував воротам Єгуди, але стріли перелітали понад ворота або їх ловив воротар. Суддював п. Бужицький.

ХОДОРІВ. **Віл — Цукровня 2:2 (1:1).** Віл виступив до змагань у відмолодженому складі. Ворота для Віл здобув Лящко. Суддював п. Завіша.

МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Погонь — Легія 2:1 (2:0).

Заслужена перемога Погоні, яка мала помітну перевагу над противником, але її напад не міг здобутись на успішний стріл. Голі для Погоні стріляли: Боровський і Нехцьол. Видців 4.000.

КРАКІВ. Гарбарня — Домб 3:1 (0:0).

КАТОВИЦІ. Шлеськ — Рух 2:1 (0:1).

ВАРШАВА. Висла — Варшавянка 1:1 (1:0).

ПОЗНАНЬ. Варта — Л. К. С. 5:1 (3:1).

МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Чорні — Польонія 3:0 (1:0).

ЛЬВІВ. Погонь І Б — Огніско 4:2 (2:0).

ЛЬВІВ. Лехія — Р. К. С. 2:1 (2:0).

РЯШІВ. Гасмонея — Ресовія 1:1 (1:0).

*

СТРИЙ. Погонь — Покуття (Коломия) 7:1 (4:0).

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

БЕРНО. Еспанія — Швайцарія 2:0.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ С.-Б.

Біг навпростець С.-Б., що відбувся в Лисиничах при участи 39-ох руховиків, дав такі вислідн: Посестри 800 м.: 1) Стеткевич (С-Б). Учасники 1.5 км. Фільо (С-Б). Побратими 2.5 км. 1) Муць (С-Б), 2) Оришин (С. III), 3) О. Тиховський (С-Б)

Нові книжки й журнали.

ВІСТІ Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання в Подебрадах. Подебради, 20 квітня 1936. Ч. 14-15.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг чи покине їх безпомічних власному терпінню.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва“

Рава Руська:
5. V. Гарно вшитий фрак
6. V. Ой не ходи Грицю (нова пост.)
7. V. Мущина з минувшим
8. V. Душа про Печаи
9. V. Святе полум'я
10. V. Голгота

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Комарно:
4. V. Дівча з Маслосоюзу
5. V. Німа теща
6. V. Лев з Абісинії
7. V. Отаман Пісня
8. V. Інваліди

Миколаїв н/Дн.
8. V. Лев з Абісинії
9. V. Дівча з Маслосоюзу

Розвадів:
10. V. Отаман Пісня

Великий Театр:

Вівторок, 5. V. год. 8. веч. „Неоправдана година“.

Середа, 6. V. год. 8. веч. „Неоправдана година“.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний

Кіна.

АПОЛЬО: „Мазур“ з Полею Негрі.
АТЛЯНТИК: „Графиня Маріца“ із Секе Сакалем.
ВАНДА: „Дон Хуан“, „Зов диких“.
ГРАЖИНА: „Бенгалі“.
КАСІНО: „Чоловіки люблять замужних“
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець“ і ревія.
КОПЕРНИК: „Панове в циліндрах“.
МАРУСЕНЬКА: „Осудженець“ кольорова гротеска. „Почта папуг“.
МЕТРО: „Велика княжна Олександра“ і комедія з Бастером Кітоном.
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець“ („Агасвер“) із Конр. Файдтом.
МУЗА: „Каліенте місто кохання“ з Долерес дель Ріо.
ПАН: „Забута людина“ і „Нічна стежа“.
ПАКС: „Недокінчена симфонія“.
ПАЛЯС: „Ева“ комедія з музикою Легара.
РАЙ: „Для тебе співаю“ (Кепура)
СВІТ: „Вацусь“ із Димшою.
СТИЛЕВЕ: „Останні дні Помпеїв“ та „Прощальна ревія“.
ТОН: „Кабінет воскових фігур“.
УТІХА: „Бунт звірів“ і ревія.
ХИМЕРА: „Веселе шаління“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Рим.

Закордонне радіо.

Вівторок, 5. травня 1936.

Відень (506·8) 15.20 Концерт для дітей, 17.35 Солісти (Сантера сопр., Льоренці бас), 20.00 „Цілер-Мілекер-Офенбах“ розривк. концерт, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття· **Прага** (470,2) 17.20 Соната Ірака на віол. і форт., 18.20 Пісні Кобієса та Гравера, 21.00 Концерт, **Париж** (1648) 11.00 Концерт, 20.45 Вуличні пісоньки, **Білгород** (437,3) 16.20 Пісоньки· 20.25 Сп. ресіталь, **Берлін** (356,7) 12.00 Концерт, 19.15 Від сонати-трія до трія форт., камер. концерт, 20.10 Опера· **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 22.30 Музика, 17.00 „Шехерезада“ симф. поема Рімського-Корсакова· 18.00 Шведські нар. пісні на хор з капеля та форт., **Мінхен** (405,4) 16.20 Солісти, 19.00 Пфіцнерові твори, спів, музика, **Будапешт** (549·5) 12.05 Циг. музика, 17.00 Скрипка, 20.10 „Фіялка з Парми“ оперетка· **Мілано** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.35 Опера, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт, 21.35 Камер. концерт.

Середа, 6. травня 1936

Відень (506,8) 12·00, 13·10 Концерт, 16·05 Камер. музика на дутих інстр., 19·45 музика з часів кн. Евгена Сабавдського **Мор. Острава** (269,5) 18·00 Народні пісні 21·10 Мельодії з чеських опер, **Прага** (470,2) 19·25 Концерт військ. орх., 20·25 Пісні й арії. **Париж** (1648) 11·00 Розр. концерт, 17·30 Симф. Концерт, 20·45 театр. вечір, **Білгород** (437,3) 12·00 Концерт, 18·15 Пісні, 19·30 Сербський вечір **Берлін** (356,7) 16·45 Пісні та тріо б-дур Шуберта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Музика, 18·00 Ресіталь Вінфред Вольф, **Мінхен** (405,4) 11·00 Музика для села, 20·45 Веселий вечір, 22·40 Вестерманові твори, орх., **Будапешт** (549,5) 12·05 Клярнет, скрипка, 17·00 Форт. ресіталь, 18·15 Спів, 19·15 Циг. музика, 22·00 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 11·30 Легка музика, 20·35 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13·10 Популярна музика. 17·30 Трансмісія з грецького театру в Сиракузах „Іполіто“ траг. Евріпіда, 21·35 Концерт хору

Львівське радіо.

Вівторок· 5. травня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал астроном. обсерваторії, 12.03 Полудневий дениик· 12.15 Для мол. дітей: Співаємо пісоньки, 12.35 Баляда в музиці з гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 З ринку праці, 13.20 Весняні шепоти, гр. пл.· 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт камер. орх., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Хвилина Фр. Ліста, гр. пл., 16.45 Вся Польща співає· 17.00 Польський експорт, 17.15 Камер. концерт, 17.50 Куток мови, 18.00 Самі румби, муз. вид.· форт. дует, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва форум, 18.45 Оп. арії, Ад. Носковський (бас) у супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.10 Програма на завтра· 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Поет Кокто оповідає“ фейл.· 20.10 Симф. концерт; у перерві Вечірній дениик, Із сучасної Польщі, 22.30 Великі артисти у звуковику, гр. пл., 22.45 „Вовча вдячність“ гуральське оповідання· 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 6. травня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців. 11.57 Сигнал часу з астроном. обсерваторії, 12.03 Полудневий дениик· 12.15 Кактуси в нашій хаті· 12.30 Орх. концерт, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа· 15.30 Північна музика з гр. пл., 16.00 Муз. загадки для ст. дітей, 16.20 Евген Дубровин, віртуоз на балалайці, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Непристойні слова в літературі, 17.20 Р. Штравс: Віольонч. соната ф-дур, оп. 6, 17.50 Відчит про Жигм. Фрайда, 18.05 Оперові арії відсп. Тад. Лучак (баритон) у супр. форт.· 18.30 Літер. нарис: Чим був для нас театр. 18.45 Хвилина Г. Венявського з гр. пл., 19.00 Відч.: Вчора я був у ПАТ-і, 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Парада зірок· фільм. критика, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд.: Творчість Фр. Шопена, 21.40 Вірші, 21.55 Актуальна гутірка, 22.05 Пісні про цвіти Роб. Штольца· 22.35 Танкова музика, 23.30 Закінчення авдиції.

БІРЖА.

Варшава, 4. 5. ПАТ.

Валюти.

Бельги бельг. 90·28 — 89.85; Доляри ам. 5.32 — 5.29, Дол. кан. 5.29 — 5.25, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.34 — 172.50, Фльорени голяндські 361.47 — 359.75, Фунти англ. 26.42 — 26.26, Гульдени данц. 100 — 99.55, Корони чеські 19.25 — 18.90, Корони данські 118.04 — 117.20, Корони норв. 132.73 — 131.75, Корони шведські 136.33 — 135.35, Ліри італ. 34.50 — 32.50, Марки фінл. 11.64 — 11.40, Марки нім. 140 — 137, Пезети еспан. 63.50 — 62.0, Шил. австр. 99 — 98.

Девізи.

Бельгія 90.10 — 90.28 — 89.92, Берлін пр. 213.98· куп. 212.92; Данціг пр. 100.20 куп. 99.80; Голяндія 360.65 — 61.37 — 59.93; Копенгаген 117.76 — 118.04 — 1 6; Льондон 26.35 — 42 — 26.28; Н. Йорк пр. 5.33 куп. 5.30 і пів; Н. Йорк кабель 5.31 і сім восьмих — 5.33 і одна восьма — 5.30 і пять восьмих; Осльо 132.40 — 73 — 07; Париж 35.01 — 08 — 4.94; Прага 21.96 — 2.00 — 1.92; Стокгольм 136.00 — 6.33 — 5; Швайцарія 173.00 — 3.34 — 2.66; Відень пр. 100 куп. 99.60; Мілано пр. 42.50 куп. 42; Гельсінки пр. 11.64 куп. 11.58; Мадрид пр. 72.73, куп. 72.43; Монтреаль пр. 5.29 і одна четверта куп. 5.26 і три четверті; неодноцілів.

Акції.

Банк Польський 98; Лільпоп 9.90 — 10.25; Староховичі 2.60 — 33.75 — 33.50.

Папери.

3 проц. інвест. 1 ем. 66 і пів серії — 71; 3 проц. інвестиційна 2 ем. 65 і одна четверта — серії 69; 5 конверсійна 55.25; — 6 долярова 76; 4 пром. долярова 48.75; 7 стабіл. 63 — 63.75 ост. дрібні.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 39—41, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г. 39—41, 4½% Зл. Б. Г. 41—43, 4½% Ком. 51—53, 4% Ком. 45—47.

Преміівки: Долярівки 49—51, Інвестиційна 65 -66 і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 4-го травня п. р. кооператива платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.50—2·55

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 4. V. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Кури мол. товсті без остріг 1. кл. 1.10 зол
Курята молоді товсті 1. кл. 1.60 „

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

... ПРОДАЖ дім над Дністром коло ...лича в добрім стані, дерев'яний, соняшний, 4 кімнати, кухня, веранда, господарські будинки· город і садок. Інформації: Станиславів, Колонтая 22. Софія Яворська. 2602 1—3

ПОВЕРХОВА вілля в Микуличині, 16 урядженних кімнат· великий город, продасть Хировська, Стрий, Кохановського. 1·3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІГЕНТНИЙ пасічник шукає праці. Знає також садівництво, городництво і сільське господарство. — П. Боднарчук, Майдан п. Боднарів. 2060 1—2

РІЖНІ

ФОРНІРИ І ДИКТИ найдешевше закупиш у фабричних складах Львів, Зьруддяна 3, тел. 271·14. 2063 1—12

КАПЕЛЮХИ мужеські, ШАПКИ військові, студентські і спортові· Ян Віттман, — Львів, Трибунальська. 2039 2—2

МОТОЦИКЛІ, самоходи, купно, продажа, коміс, заміна Автоспорт· Львів, Словацького. 1904а 8—15

ПЕЧАТКИ каучукові, металеві, всілякі гравюри найдешевше, бо в подвірю, Сикстуська 16. 1903 11·11

НАВІЗ штучний на продаж по найдешевшій ціні, Львів, „Лелв“, Зьруддяна 5· тел. 219·58. 2064 1—3

ГОДИННИКИ і біжутерію стару міняє на нову, Вандер· Шайнохи 1. 1872 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

К. І. Р.

КООПЕРАТИВА ІНЖЕНЕРСЬКИХ РОБІТ

Поширюючи свої технічні бюра, змінила з днем 1. травня 1936 свої дотеперішні приміщення, у Львові, вул. Сапєги 53/III. і в Станиславові· вул. Собіського 38/I. на нові:

Централя: ЛЬВІВ, ВУЛ. УЄЙСЬКОГО 6 партер (побіч Техніки) тел. 280·88.

Відділ: СТАНИСЛАВІВ, ВУЛ. 3. МАЯ 4 II. пов. 2037 3—3

ПРИЙМУ ВІД ТРАВНЯ ДО СЕРПНЯ

заступство парохії

Зголошення слати: Ліськевич, Станиславів, Монюшка 12. 2027 3—3

„МІ-КА“

САЛЬОН МОД вул. Пекарська ч. 1 а.

виконує: найновіші моделі капелюхів, колічкові вироби, рукавички, квіти. 1914 5-30

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

Передплачуйте! Читайте!

Український Бескид

найбільший провінціональний тижневик, краєвого характеру, що появляється в Перемишлі.

Український Бескид обговорює докладно всі питання католицького релігійно-церковного життя освітлює вірно події національного, політичного і суспільного життя українського народу у всіх займанщинах.

Український Бескид містить що тижня огляд політичних подій цілого світа за минулий тиждень.

Український Бескид появляється кожного тижня, під неділю, на 8-ох сторонах друку формату 47,5×32 цм. Річна передплата 8 зол.

Жадайте оказових чисел Українського Бескиду.

Редакція Українського Бескиду в Перемишлі, вул. Водна ч. 10.

Телефон Редакції і Адміністрації ч. 1675.

Конто Почтової Каси Ощадности ч. 504987.

Передплачуйте! Читайте!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 480·—
„ „	1/2	„ 250·—
„ „	1/4	„ 130·—
„ „	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.